

Anna palautetta palveluverkkosuunnitelmasta – kyselyn tulokset

Porvoon kaupunki on valmistellut luonnoksen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkosuunnitelmaksi. Suunnitelmasta kerätään lausuntoja ja palautetta eri tahoilta. Sähköinen kysely suunnitelmasta oli auki 11.–28.10.2024. Kyselyn avaamisesta tiedotettiin mm. 11.10.2024:

<https://www.porvoo.fi/uutiset/kysely-on-auki-anna-palautetta-palveluverkkosuunnitelmasta/>

Kyselyssä oli mahdollista vastata kolmeen avoimeen kysymykseen:

1. Mikä mielestäsi on hyvää palveluverkkosuunnitelmassa?
2. Mitä haluaisit muuttaa tai kritisoida palveluverkkosuunnitelmassa?
3. Mikä jää mielestäsi epäselväksi palveluverkkosuunnitelmassa? Mistä haluaisit lisää tietoa?

Kyselyyn saatiin 341 vastausta. Suurin osa vastauksista sisälsi kritiikkiä palveluverkkosuunnitelmaa kohtaan. Enemmistö vastauksista koski perusopetusta sekä kaupungin kyliä ja niiden toimintoja. Vain joissakin kommentteissa otettiin kantaa varhaiskasvatukseen tai kaupungin keskusta-alueen toimintoihin.

Vastaukset moniin kysymyksiin löytyvät palveluverkkosuunnitelmasta sekä kevään palveluverkkoselvityksestä, jossa kuvataan nykytilaa. Nämä edellä mainitut materiaalit löytyvät palveluverkon verkkosivulla ja asiat on myös avattu verkkosivun Usein kysytyt kysymykset -osiossa.

Kyselyn kaikkia avoimia vastauksia ei julkaista, koska vastaukset sisältävät tietoja, joiden perusteella vastaajia voi tunnistaa. Kyselyn yhteenveto on tehty osittain tekoälyn avulla. Kyselyn yhteenveto liitetään muiden lausuntojen tavoin palveluverkkosuunnitelman materiaaleihin kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyä varten.

Mikä mielestäsi on hyvää palveluverkkosuunnitelmassa?

Ainoastaan muutama vastaaja on antanut positiivista palautetta suunnitelmasta. Palautteiden perusteella suunnitelmassa pidetään hyvänä sen osallistamisprosessia, jossa asukkaat, asiantuntijat ja päättäjät ovat olleet mukana. Vastaajat arvostivat myös suunnitelman valmisteluun liittynyttä julkista keskustelua ja kuntalaisten mielipiteiden huomioimista.

Rahan säästö nähtiin positiivisena asiana, samoin kuin mahdollisuus tasoittaa ikäryhmiä. Vastaajat näkivät, että suunnitelma pyrkii löytämään taloudellisesti kestäviä ratkaisuja. Gammelbackan koulun suurta investointia pidettiin hyvänä asiana, tosin koulun sijaintia kritisoitiin. Suunnitelman kokonaisvaltaisuus ja pitkän aikavälin näkökulma saivat erityistä kiitosta.

Palveluverkkosuunnitelman tavoitteena on tasoittaa oppilasryhmien kokoa ja **vähentää yli 20 oppilaan ryhmiä**, mikä sai kiitosta vastaajilta. Pienemmät ryhmät nähtiin tärkeänä asiana oppilaiden hyvinvoinnin ja oppimistulosten parantamiseksi, ja etenkin erityistä tukea tarvitsevien lasten tukemiseksi.

Mitä haluaisit muuttaa tai kritisoida palveluverkkosuunnitelmassa?

Suurin osa vastaajista antoi kritiikkiä palveluverkkosuunnitelmasta. Yksi keskeinen huolenaihe oli **kyläkoulujen** mahdollinen lakkauttaminen, jota pidetään haitallisena kylien elinvoimaisuudelle ja lasten ja perheiden hyvinvoinnille. Vastaajat korostivat, että kyläkoulujen säilyttäminen on tärkeää, sillä ne tarjoavat turvallisen ja yhteisöllisen oppimisympäristön, jossa lapset saavat yksilöllistä huomiota ja tukea.

Erityislasten opetuksen tilaratkaisut ja niiden parantaminen nousivat esille useissa vastauksissa. Vastaajat toivoivat, että erityislasten opetus huomioitaisiin paremmin suunnitelmassa ja että tilaratkaisuja parannettaisiin.

Joissakin vastauksissa ehdotettiin **kaksikielisten koulutuskeskusten** perustamista, joissa suomen- ja ruotsinkieliset oppilaat voisivat opiskella yhdessä. Tämä nähtiin keinona parantaa kielten osaamista ja lisätä koulujen elinvoimaisuutta.

Vastausten perusteella suuret kouluyksiköt nähtiin ongelmallisina, koska niiden uskotaan voivan lisätä oppilaiden stressiä, kiusaamista ja mielenterveysongelmia.

Vastaajat olivat myös huolissaan päiväkotipaikkojen riittävydestä, sijainnista ja lakkauttamisesta. He toivoivat, että päiväkotipalvelut säilyisivät lähellä asuinalueita ja että uusia päiväkoteja rakennettaisiin tarpeen mukaan.

Monet vastaajat kritisoivat myös suunnitelman **taloudellisia perusteita**. He kysyivät, ovatko koulujen lakkauttamisesta saatavat säästöt todellisia, kun otetaan huomioon lisääntyvät koulukuljetuskustannukset ja tyhjiksi jäävien rakennusten ylläpitokulut. Lisäksi vastaajat epäilivät, että suuret kouluyksiköt voivat pitkällä aikavälillä aiheuttaa enemmän kustannuksia, esimerkiksi lisääntyneiden mielenterveys- ja tukipalveluiden tarpeen vuoksi.

Vastaajat toivoivat, että suunnitelmassa otettaisiin paremmin huomioon **kylien elinvoimaisuus**. Useat vastaajat kysyivät, miksi kylissä ei kaavoiteta tontteja, vaikka niille olisi kysyntää. Vastaajat ehdottivat, että kylien tonttitarjontaa lisättäisiin, jotta alueet houkuttelisivat uusia asukkaita. Vastaajat korostivat, että kylien elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi tarvitaan aktiivisen kaavoituksen lisäksi palveluiden säilyttämistä. Vastaajat olivat myös huolissaan siitä, että kyläkoulujen lakkauttaminen vaikuttaa negatiivisesti kylien asukasluukuun, kiinteistöjen arvoon ja kylien houkuttelevuuteen uusille asukkaille.

Vastaajat ehdottivat, että kyläkoulujen lakkauttamisen sijaan voitaisiin tarkastella muita säästämöhdollisyyksiä, kuten hallinnon ja henkilöstön kustannuksia. Lisäksi vastaajat peräänkuuluttivat avoimuutta ja läpinäkyvyyttä suunnitelman taloudellisissa laskelmissa sekä parempaa vuoropuhelua kuntalaisten kanssa.

Mikä jää mielestäsi epäselväksi palveluverkkosuunnitelmassa? Mistä haluaisit lisää tietoa?

Vastaajien kysymyksissä toistuvat samat teemat. Yksi keskeinen huolenaihe on **koulukuljetusten** järjestäminen ja niiden kustannukset. Vastaajat haluavat tietää, kuinka paljon koulukuljetukset tulevat maksamaan ja miten ne järjestetään niin, että kaikki lapset ovat tasa-arvoisessa asemassa. He ovat huolissaan siitä, että pitkät koulumatkat voivat vaikuttaa lasten hyvinvointiin ja jaksamiseen negatiivisesti.

Toinen toistuva teema on koulujen ja päiväkotien lakkauttamisen vaikutukset kylien **elinvoimaisuuteen**. Vastaajat kysyvät, miten mahdolliset lakkautukset vaikuttavat kylien asukasluukuun, kiinteistöjen arvoon ja kylien houkuttelevuuteen uusille asukkaille. Vastaajat peräänkuuluttivat selvityksiä siitä, miten kylien elinvoimaisuutta voitaisiin ylläpitää ja kehittää, jos kouluja ja päiväkoteja lakkautetaan.

Kolmas keskeinen epäselvyys liittyy suunnitelman **taloudellisiin** perusteisiin. Vastaajat kyseenalaistivat, mistä säästöt todellisuudessa koostuvat ja ovatko ne riittäviä kattamaan lakkautusten aiheuttamat kustannukset, kuten tyhjiksi jäävien rakennusten ylläpitokulut ja lisääntyvät koulukuljetuskustannukset. He haluavat nähdä tarkempia laskelmia ja perusteluja säästöjen taustalla.

Lisäksi vastaajat kaipaavat selkeyttä suunnitelman aikatauluun ja **päätöksentekoprosessiin**. He haluavat tietää, milloin päätökset tehdään ja miten kuntalaiset voivat niihin vaikuttaa.

Yhteenveto:

Yhteenvetona voidaan todeta, että vastaajat arvostavat julkista keskustelua ja kustannustehokkuutta, mutta ovat huolissaan kyläkoulujen lakkauttamisen vaikutuksista lasten hyvinvointiin ja kylien elinvoimaisuuteen. Lisäksi vastaajat kaipaavat aktiivista kaavoitusta kylien elinvoimaisuuden ylläpitämiseksi ja toivovat kyläkoulujen säilyttämistä.

Vastaajat toivovat, että suunnitelmassa otettaisiin paremmin huomioon lasten ja perheiden tarpeet sekä kylien kehittäminen. Vastaajat kaipaavat selkeyttä koulukuljetusten järjestämiseen ja kustannuksiin, suunnitelman taloudellisiin perusteisiin sekä päätöksentekoprosessiin ja aikatauluun. Vastaajat toivovat avoimuutta, läpinäkyvyyttä ja parempaa vuoropuhelua.